

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI
BARTOLOMEJ

ROČNÍK XXVIII.

ČÍSLO 6

JÚN 2020

Jednota

Návrat do kostolov - Eucharistia do rúk - Darované obedy v charite
Najsvätejšia Trojica - (Ne)vypočutá modlitba - Sme už za vodou?

PiarPro sprostredkúva veriacim sväté omše, chvály i svadby cez internet

Kristus nás dokonale spojí

Svet je krásny aj vďaka jeho rôznorodosti. My, ľudia, sme tiež rôzni. Máme rôzne myslenie, chápanie, páčia sa nám rôzne situácie, humor, žánre... No témou tohto čísla časopisu Bartolomej, ktoré sa vám dostalo do rúk, je napriek tomu jednota.

Môžeme rozprávať o jednote v tomto svete? Nie je to oberanie jedinca o niektorú slobodu, na ktorú má právo?

My, kresťania, sme rôzni a aj máme byť rôzni. No napriek tomu sme údmi jedného krásneho mystického tela, ktoré nás spája. Kristus je ten, ktorý nás dokáže sformovať a spojiť napriek našej rozdielnosti. Neuberie nám žiadnu slobodu, ale dokonale nás spojí vďaka našej rôznosti. V Skutkoch apoštolov (1,14) sa píše: *„Tito všetci jednomyselne zotrvali na modlitbách...”* Modlitba nás spája, lepšie povedané spája nás láska ku Kristovi – a to je dôležité.

V živote máme dve možnosti: buď budeme pozerat' na svet negatívne, alebo

pozitívne. Ak hľadáme na Krista, mali by sme pozerat' na svet pozitívne, pretože Kristus nám vlieva do srdca nádej, vieru a radosť, že všetko, čo robím, má zmysel.

Ani prví kresťania to nemali jednoduché, tiež prežívali rôzne ťažkosti, trápenia, pochybnosti, nepochopenie... Ale zostávali jednomyselne spojení v modlitbe so svojím najlepším sprievodcom a priateľom, ktorý ich nikdy neopustil. Snažme sa aj my spájať v jednote a v modlitbe s naším nebeským Priateľom.

Dominik Kučera

Prievidžania sa vrátili do kostolov

Po takmer dvoch mesiacoch neslúženia verejných bohoslužieb sa 6. mája Prievidžania spolu s celou Cirkvou na Slovensku mali možnosť opäť vrátiť do kostolov. Zatiaľ však len v obmedzenom počte.

Priaznivý vývoj v ohrození Slovenska koronavírusom umožnil isté uvoľnenie opatrení, medzi ktoré od stredy 6. mája patrí už aj možnosť opäť sa „naživo“ zúčastniť slávenia liturgie. Veriaci však musia dodržiavať prísne opatrenia - vstupovať do chrámu až po dezinfekcii rúk pri vcho-de, sedieť len na označených miestach v dvojmetrových rozstupoch a nosiť rúška. Eucharistiu je možné prijímať iba na ruku. V rade i pri vychádzaní z kostola je taktiež potrebné dodržiavať odstup. Napriek týmto opatreniam sa už mnohí

veriaci s radosťou do chrámu vrátili - veď účasť na svätej omši je jeden z najvzácnejších darov, aký máme. Kým sa opatrenia uvoľnia úplne, veriaci sú aj naďalej oslobodení od povinnej účasti na svätej omši v nedeľu či v prikázaný sviatok. Aj z tohto dôvodu piaristi počas mája naďalej streamovali detské sväté omše či modlitby chvál cez internet, aby mali možnosť zúčastniť sa ich i tí, ktorí ešte do chrámu z rôznych dôvodov ísť nemôžu.

Petra Humajová

V charite boli obedy zadarmo

Vďaka veľkej a nezištnej podpore spoločnosti Philip Morris Slovakia s.r.o. mohla Charita - dom sv. Vincenta fungovať aj v týchto časoch. Ľudia bez domova a taktiež ľudia z Útulku si mali možnosť prísť po teplý zabalený obed, ktorý bol zadarmo. Dobrovoľníci zo spoločnosti doviezli každý deň 60 ks obedov do charity. Takéto zabezpečenie prebiehalo počas šiestich týždňov. Bola to veľká pomoc, hlavne kvôli zjednodušeniu v ťažších podmienkach. Ďakujeme spoločnosti a všetkým dobrým ľuďom, ktorí radi a ochotne pomohli. Ostávajme v zdraví a naplnení Božou radosťou!

Text a foto: Dagmara Pavlove

Aj náš diakon bude kňazom

Jedným z troch diakonov, ktorí prijmú 20. júna 2020 v Banskej Bystrici kňazské svätenie, bude aj Martin Garaj, pôsobiaci počas ostatného roka v diakonskej službe v našej farnosti.

Povolal ich, aby boli s ním a aby ich posielal kázať.
(Porov. Mk 3,14)

Kňazské svätenie: 20. JÚNA 2020 o 10:00
v Kostole nanebovzatia Panny Márie v Banskej Bystrici

PRÍMÍCIE:

Martin Garaj
Nová Baňa
21. 6. 2020 o 10:00

Matěj Izrael
Podzámcok
21. 6. 2020 o 10:00

Martin Ščírny
Partizánske
27. 6. 2020 o 10:00

Eucharistiu zatiaľ prijímame do rúk

Od stredy 6. mája sa môžeme po dvoch mesiacoch opäť zúčastňovať verejných bohoslužieb, aj keď ešte s obmedzeniami. Určite mnohí z vás oceňujú, že po čase, keď sme sa na Eucharistii mohli zúčastňovať len duchovne, máme teraz možnosť prijať nášho Pána do našich sŕdc.

V tejto mimoriadnej situácii sa naši otcovia biskupi rozhodli, že z dôvodu ochrany zdravia budeme prijímať telo Kristovo do rúk. Mnohí sú z toho znepokojení, ba dokonca až pobúrení či nahnevaní. Iní sa boja, že týmto spôsobom prijímania Eucharistiu zneuctia. Priatelia, nebojme sa. Neobmedzujeme Boha a nediktuje mu, ako k nám má prísť. Hovorca KBS Martin Kramara vydal k súčasnej situácii vyhlásenie, v ktorom okrem iného hovorí:

„Prijímanie Eucharistie do rúk nespôsobuje jej zneuctenie, znesvätenie ani profanáciu. Je to súčasť praxe Cirkvi a jedna z možností, ako prijímať. Na generálnej audiencii v Ríme to v marci 2018 potvrdil a zdôraznil pápež František. Sekretár Kongregácie pre Boží kult a disciplínu sviatostí Mons. Roche následne podčiarkol, že o jednom spôsobe prijímania nemáme uvažovať ako o „lepšom“ a druhom ako o „horšom“.“ Ide o núdzové opatrenie počas núdzovej situácie. Keď tá pominie, vrátíme sa opäť k zaužívanému spôsobu prijímania Eucharistie.

„Polož si ľavú ruku na pravú na spôsob trónu, ktorý má prijať Kráľa, a drž ruku vystretú, aby si prijal Kristovo telo a povedz: Amen.“

Svätý Cyril Jeruzalemský, 4. storočie

Budme pokorní srdcom, poslušní našim otcom biskupom a hlavne otvorme svoje srdce pôsobeniu živého Ježiša Krista v Eucharistii.

Fórum kresťanských inštitúcií

Foto: Mária Melicherčíková

Do piaristickej školy sa vrátili žiaci

Od 1. júna dostali škôlkari, ale i žiaci 1. až 5. ročníka ZŠ možnosť dobrovoľne sa vrátiť k prezenčnej forme vyučovania. Túto príležitosť využili i deti z piaristickej školy. Vyučovanie sa realizuje za dodržiavania prísnych hygienických opatrení. Žiaci do školy vstupujú až po odmeraní teploty a zdržujú sa len vo svojej skupinke. Samozrejmosťou je časté vetranie i umývanie rúk. Vyššie ročníky ZŠ, študenti gymnázia a SOŠ, ale tiež žiaci, ktorí sa rozhodli do školy nenastúpiť, pokračujú počas júna v dištančnej forme vzdelávania.

Text: Petra Humajová

Foto: Alojz Vlčko

Svadba v priamom prenose

Koronavírus skrížil plány mnohým snúbeneckým dvojiciam, ktoré si svoju svadbu naplánovali na obdobie jari 2020. Viacerí sobáš presunuli, no boli aj takí, čo sa rozhodli „výzvu“ tohto obdobia prijať. Patrili medzi nich aj dnes už novomanželia Nikola a Lukáš Šimkovci.

„Svadbu sme plánovali od zasnub, čiže od júna minulého roka,“ hovorí nevesta Nikola. „Už vtedy sme si zariadili hlavné veci ako napríklad obrad v kostole, miesto hostiny, fotografa, kameramana, DJ, starejšieho, kapelu, tortu a iné veci. Mali sme na nej mať približne 130 hostí.“ Keďže však termín mali stanovený na 18. apríla, už v marci začali tušiť, že z pôvodných plánov pravdepodobne nič nebude. „Prijali sme to, aj keď nás mrzelo, že sa nestretieme všetci tak, ako sme si predstavovali. A tiež aj preto, že veľa príprav bolo zbytočných.“

Snúbenci spočiatku aj s nádejou čakali, ako sa situácia vyvinie. Keďže sa však skôr zhoršovala ako zlepšovala a bolo jasné, že svadbu podľa pôvodných plánov nebude možné zorganizovať, začali hľadať iné riešenia. Zvažovali i presun sobáša, ale napokon sa predsa len rozhodli nečakať. „Svadba sa nakoniec uskutočnila v pôvodnom termíne len v úzkom okru-

hu najbližších. V piaristickom kostole nám však navrhli online prenos svadobného obradu, a tak sa nášho sobáša predsa len v priamom prenose mohla zúčastniť aj celá naša rodina i priatelia.“

Pri snúbencov to nebolo až také ľahké - za normálnych okolností by boli mali všetkých svadobných hostí za chrbtom, takto sa im síce prenesene, ale predsa, pozerali priamo do tváre. „Boli sme trochu nervózni, ale svoje rozhodnutie určite neľutujeme, bol to krásny obrad.“

Keď sa opatrenia uvoľnia, novomanželia sa plánujú so všetkými svojimi blízkymi stretnúť v kostole opäť - pri obnovení manželských sľubov. „Potom to všetko aj oslávime. Chvíle, o ktoré sme kvôli pandémie prišli, si spolu s nimi ešte určite vynahradíme,“ uzatvára príbeh nezvyčajnej svadby mladá nevesta.

Text: Petra Humajová

Foto: Lukáš Vážan

Omšový milodar pomáha kňazom v núdzi

Svätý farár z Arsus povedal: „Na svete neexistuje nič, čo by sa dalo veľkosťou porovnať so sviatosťou Eucharistie.“ Svätá omša spája nebo so zemou, je stretnutím Boha s ľuďmi za prítomnosti anjelov a svätých.

Boh zostupuje medzi nás, zomiera za nás hriešnikov a darúva nám svetlo zmŕtvychvstania. Preto môžeme položiť na oltár všetky naše úmysly, radosti a trápenia, malé aj veľké. A obzvlášť modliť sa za zosnulých. Svätá omša je ten najvzácnejší dar, ktorý im môžeme darovať.

Omšové milodary

Tisíce kňazov z celého sveta nás každoročne prosí o omšové milodary. Títo kňazi slúžia často v krajinách, kde sú kresťania diskriminovaní, utláčaní a prenasledovaní. Alebo na miestach, kde sú veriaci takí chudobní, že nedokážu zabezpečiť ani základné živobytie pre svojich kňazov. Preto sú pre mnohých kňazov omšové milodary často jediným zdrojom obživy.

S omšovým milodarom zverujeme kňazovi aj náš modlitebný úmysel. Vždy však treba pamätať na to, že svätá omša sa nesmie stať predmetom obchodu. Obeta Eucharistie je totiž nekonečná a nezaplatiteľná. Má nevyčísliteľnú hodnotu. Ak teda dávame omšový milodar, je to prejav našej obety a vďačnosti za tento neoceniteľný dar.

Angelov príbeh

Otec Angel Colmenares má 29 rokov a je kňazom v Catia La Mar na predmestí venezuelskej metropoly Caracas. Vďaka omšovým milodarom, ktoré dostáva prostredníctvom nadácie ACN, môže pomáhať aj svojim farníkom, ktorí trpia veľkou chudobou a často aj hladom.

„Narodil som sa ako posledné z piatich detí a bol som pre rodičov prekvapením. Moja mama mala vtedy 42 rokov, čo je tu vo Venezuele dosť rizikové tehotenstvo. No ona verila Pánu Bohu a on ju požehnal synom, z ktorého sa stal kňaz.“

Život kňaza vo Venezuele je dnes veľmi komplikovaný z rôznych dôvodov. Otec Angel učí v seminári, v miestnej škole a robí nemocničného kaplána. Stará sa tiež o komunity rehoľných sestier, ktoré ho žiadajú o duchovnú službu. A predovšetkým má na starosti svoju vlastnú farnosť. To všetko za minimálnu odmenu.

Mnohí to majú ťažké

Angelov príbeh je obdivuhodný. Žiaľ, vôbec nie výnimočný. Na svete sú tisíce kňazov v podobne ťažkej situácii. Váš omšový milodar im pomôže vytrvať v službe Bohu a v starostlivosti o svojich veriacich. Za každý milodar vám v ich mene srdečne ďakujeme.

Viac informácií nájdete na webstránke ACN Slovensko - Omšový milodar: <https://acn-slovensko.org/> (ACN - Pomoc trpiacej cirkvi - celosvetová dobročinná katolícka organizácia, v roku 2011 povýšená Svätým Otcom Benediktom XVI. na nadáciu pápežského práva.)

Omšové milodary pre kňazov je možné poskytnúť aj cez **Pápežské misijné diela (PMD)**. (PMD je ústredná organizácia Katolíckej cirkvi, ktorá sa stará o rast a rozvoj celej misijnej cirkvi.)

Viac informácií nájdete na <http://misijne-diela.sk/omsove-milodary-pre-misionarov/>

Za Klub priateľov misií Elena Cagáňová

Prežehnanie sa - modlitba znaku kríža

Boli ste niekedy na svadbe - na sobáší dvoch mladých ľudí, z ktorých jedna strana bola gréckokatolícka a druhá rímskokatolícka? Keď na jednej strane v laviciach sedia rímskokatolíci a na druhej gréckokatolíci, vtedy je nádherne vidieť ten rozdiel v žehnaní - nielen v množstve, ale aj vo forme. Je to pekný príklad rozdielu formy, a predsa jednoty viery. Dnešný príspevok sa bude venovať prežehnaniu, lebo ako som minule napísal, „my, gréckokatolíci, sa žehnáme veľa, ale naozaj veľa“.

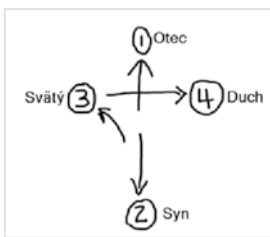
Prežehnanie sa je modlitba znaku kríža - veriaci sa vkladá pod znak kríža. Taktiež je to modlitba k Najsvätejšej Trojici. Je to modlitba tela a ducha, kedy duchom vyznávame a telom robíme znak toho vyznania na vlastnom tele.

Áno, gréckokatolíkov sa ruka dvíha už ako by automaticky do prežehnania vždy, keď počuje „Otca i Syna i Svätého Ducha“ a to v akejkoľvek podobe. Dokonca aj keď toto píšem, reflex ruky reaguje ☺. Žehnáme sa aj pri iných zvolaniach, napr. „Aleluja, aleluja, aleluja. Sláva tebe, Bože.“, „Svätý Bože, Svätý silný, Svätý nesmrteľný, zmiluj sa nad nami.“... Gréckokatolíka teda jednoducho rozpoznáte podľa častého žehnania. Ale rozpoznáte ho aj podľa iných detailov pri žehnaní. Iný smer pri „kreslení“ kríža, inak zopäté prsty. Poďme sa pozrieť na tieto detaily a spoznať ich význam.

Smer znaku kríža

Pri žehnaní sa po čele a spodnej časti hrude najprv dotýkame praveho ramena, lebo na pravej strane Krista bol ukrižovaný zlodej, ktorému Kristus sľúbil, že bude spasený - teda bude po jeho pravici pri poslednom súde. Je to znak splnenia sľubu. Ďalším dôvodom tohto smeru je, že ak by sme si to premietli na papier, zodpovedalo by to aj tomu, že Syn je po pravici Otca.

Tu je zaujímavosťou, že obe tradície (východ aj západ) dodržiavajú tento obrazec, formu. Skúste si prežehnanie nakresliť na

papier a potom troška pootočiť a ignorujete prídavné meno (Svätý). Latinská tradícia používa spojenie „i Ducha Svätého“, východná drží prívlastok pred podstatným menom „i Svätého Ducha“.

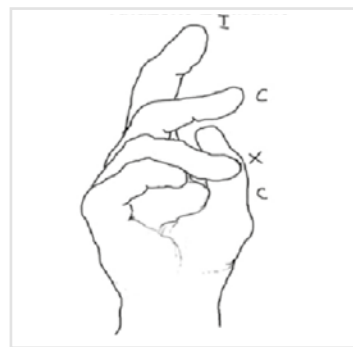
Držanie prstov

Palec, ukazovák a prostredník sú zopäté spolu - znak Jednopo-dstatnej Svätej Trojice. Dva zvyšné prsty zohnuté pri dlani symbolizujú dve prirodzenosti Krista - božskú a ľudskú.

Kňazské žehnanie

Prsty kňaza pri žehnaní predstavujú písmena ICXC. Tento „christogram“ sú prvé a posledné písmená mena Ježiš Kristus v starej gréčtine: IC zo slova Isus - v gréčtine Ἰησοῦς a XC zo slova Christos - v gréčtine (ὁ) Χριστός, čo znamená Pomazaný. To isté vidíme na ikonách žehnajúceho Krista. Kňaz teda doslovne značí menom Krista veriacich v tvare kríža, na čo sa oni žehnajú rovnako v tvare toho istého kríža (tým istým smerom).

Jozef Durkot, gréckokatolícky farár

Najsvätejšia Trojica sochára Dionýza Stanetiho (1710 - 1767)

Sú tam vždy, vo svetle prenikajúcom posvätným tichom, vždy sú tam Hore pre naše prosby, modlitby, pre radosť. Tri tajomné Božské osoby. Vďaka za tajomstvo, ktoré v pyšnej ctižiadostivosti ešte nikto nevytlúštil. Len v odleskoch Apokalyptickej ženy je celkom zreteľný pulzujúci život. Pulzujúci v túžbe starozákonného Joachima a Anny, v narodení Betlehemskeho Dieťaťa i umieraní tridsaťtriročného Muža, v pokornej bolesti Božej Matky. Život pulzujúci medzi tým, čo je Hore, a tým, čo je Dole...

V júni 1755 priviezli z kremnickej dielne Dionýza Stanetiho do novopostaveného piaristického Kostola Najsvätejšej Trojice a Nanebovzatia Panny Márie niekoľko vozov starostlivo zabalených sôch, veď úcta k dielu sochára sa podobala úcte k človeku, ktorého zobrazovali. Majster mal premyslené, ako dostať sochy pod klenbu svätyne, bol obklopený skvelými pomocníkmi, naplno sústredený, aby dokončil dielo, ktoré si bude žiť vlastným životom.

Doposiaľ bol vo svojej dielni spojený so sochami ako pupočnou šnúrou, sledoval ich zrod, predstavoval si ich v dennom svetle i v prítmí blikajúcich sviečok, komponoval siluetu kríža, lesk zlátenej, žil s myšlienkami, ktoré majú sochy vyjadrovať.

Hospodársky správca a rektor kolégia Hyacint Hangke bol v umení rozhladený a verím, že dal sochárovi s dobrým menom voľnú ruku. Staneti mohol naplno nechať vyznieť svoj cit pre priestorovú hierarchiu chrámu a pod veľký baldachýn na mohutných stĺpoch umiestnil Trojičné súsošie, Nanebovzatú Pannu Máriu aj zbor anjelov. Koruna nad hlavou Božej Matky spája Otca i Syna pod krídlami Holubice Ducha Svätého.

Súsošie Najsvätejšej Trojice ilustruje v každom detaile apoštolské vyznanie viery „...Otca všemohúceho, Stvoriteľa neba i zeme...“ (žezlo a zemeguľa), „... v Ježiša Krista..., ktorý sa počal z Ducha Svätého...“ (Duch Svätý v podobe holubice na vrchole trojuholníkovej kompozície, trojuholník vyjadruje do-

konalosti), „... narodil sa z Márie Panny...“(Pannu Máriu v zlatom šate nesú anjeli), „... ukrižovaný umrel...“(socha Ježiša zobrazená s krížom), „... vystúpil na nebesia, sedí po pravici Boha Otca...“(nezameniteľné miesto sochy Ježiša po pravej ruke Otca).

Sú tam nad svätostánkom vždy pre nás, pre naše modlitby, pre náš pulzujúci život ...

Text: Barbora Matáková
Foto: Štefan Kollár

Budovanie jednoty má zmysel

Možno ste aj vy na internete zachytili výzvu prispieť na realizáciu hudobného projektu jedno.tu. Nevieť však, či ste tušili, že za celým týmto projektom stojí Prievádzanka Daša Voskárová, ktorá využila svoje hudobné schopnosti i vzdelanie na zviditeľnenie rozmanitých umelcov naprieč celým Slovenskom i oslavu Boha v jednom. Viac o projekte „jedno.tu“ nám prezradila v rozhovore.

▪ **Ty a hudba. Boli ste „spolčené“ odjakživa, alebo si ju vo svojom živote objavila až neskôr?**

To, čomu sa venujem teraz, som objavila až neskôr. Začalo to klavirom od prvej triedy, na ktorý som každý rok odmietala chodiť. No naši každoročne v tomto boji so mnou zvíťazili, a tak som sa dostala až do posledného ročníka, v ktorom ma to celé už začalo baviť.

Po prvom stupni klavíra som postupne prešla na ďalšie „zúšky“ a ďalšie nástroje, chodila som na husle, hrávala som so zborom tu v Prievdzi a po príchode do Bratislavy som sa prihlásila na saxofón. Tomu som sa venovala už tak serióznejšie, chodievali sme aj na celoslovenské súťaže.

Po príchode na VŠMU, kde som študovala manažment hudby, som mala možnosť venovať sa hudbe aj z organizačného hľadiska. Spolupracovala som s mnohými hudobníkmi, skladateľmi, pomáhala som organizovať koncerty, festivaly...

▪ **Kedy si začala s vlastnou tvorbou?**

Na VŠMU som spoznala viacero veriacich ľudí, prostredníctvom ktorých som sa dostala k hraniu na omšiach a adoráciách. Na jednu omšu som mala možnosť zhudobniť žalm, potom som si ho na nej aj zaspievala... A už sa to celé rozbehlo. Odvtedy som zhudobňovala žalm skoro na každú omšu, na ktorej som hrala - a je ich už celkom dosť... Vlastná tvorba, ktorá je na CD, sa začala rozvíjať naplno až neskôr po príchode do Brna, kam som si išla dokončiť magisterské štúdium.

▪ **Minulý rok si rozbehla prácu na projekte jedno.tu. Čo bolo jeho cieľom?**

Počas študentských časov som tak striedavo pôsobila v Prievdzi, Bratislave a v Brne. V každom meste som bola nejakým spôsobom súčasťou spoločenstiev (Piar, spolBA a Brno Worship). V týchto spoločenstvách je veľké množstvo talentovaných ľudí, o ktorých sa často ani nevie, resp. nemajú možnosť svoju tvorbu nejakým spôsobom prezentovať. Mojm cieľom bolo preto vytvoriť nový priestor pre týchto umelcov a vytvoriť tak medzi nami jedno.tu.

▪ **Akým spôsobom prebiehala realizácia tohto projektu?**

Nahrávanie CD v profesionálnom štúdiu je celkom nákladná záležitosť, takže prvým krokom bolo získanie financií. To sa nám podarilo vďaka crowdfundingu, cez ktorý si CD akoby vopred zakúpilo 154 ľudí a vďaka ich podpore sme projekt mohli realizovať. Pre túto kampaň som skomponovala dve piesne, ktoré sme svojpomocne nahrali v gotickej Kaplnke sv. Jána u františkánov v Bratislave.

Po úspešnej kampani nasledovali mesiace príprav, aranžovania, oslovovania hudobníkov a aj samotné nahrávanie v štúdiu v Brne, v ktorom som tento rok mala možnosť sťažovať ako produkčná. Nahrávali sme na tri etapy a pozvanie do projektu prijali aj rôzni profesionálni hudobníci, violončelistka zo Slovenskej filharmónie či huslistka z Filharmónie Brno.

Potom nasledovala postprodukcia, práva grafiky, výroba fyzických nosičov a mnoho ďalších vecí. Celý tento proces trval takmer rok.

▪ **Narazili ste pri realizácii aj na problémy?** Oj, a na koľko! Problémy nás sprevádzali

od samého začiatku, ale to tak pri Božích dielach občas býva. Asi najväčší šok sme zažili v posledný deň nahrávania, keď do Brna prišlo takmer 20 hudobníkov z rôznych miest. V ten deň sa mala totiž nahráť najväčšia časť CD. Ráno mi však režisérka štúdia napísala, že nahrávanie ruší kvôli zdravotnému stavu. A v Brne sa v tom čase nenachádzal nikto, kto by mohol to štúdio obsluhovať. V momente, keď sme len bezradne sedeli v šatni štúdia, vytvorili všetci členovia projektu naozaj jednotu. Stačila gitara a odvážne modlitby - a dopadlo to lepšie, ako by sme si mohli napláňovať! Pán Boh nám poslal v priebehu niekoľkých hodín ľudí z Bratislavy a Brna, štúdio sme spojzdnili a do neskorej noci sme nahrávali. Myslím si, že na tento deň budeme všetci spomínať ako na riadny zázrak 😊.

▪ **V týchto dňoch uzrelo svetlo sveta už aj CD. Číže jednota sa podarila?**

Áno, jednota sa podarila vďaka takmer 40 ochotným ľuďom, ktorí obetovali svoj čas a talent, aby mohlo toto spoločné dielo vzniknúť. V deň vydania CD prišlo obrovské množstvo reakcií a povzbudení. Ľudia zažívali pri počúvaní hlboké chvíle v modlitbe, za čo sme veľmi vďační. Ak by niekto z vás mal o CD záujem, stačí nám napísať a radi ho zašleme aj vám (jedno.tu@gmail.com).

▪ **Aké máte s jedno.tu ďalšie plány?**
Už od začiatku tohto projektu sme verili, že vydaním CD sa to celé neskončí. Dúfam,

že sa nám podarí zoskupovať umelcov aj naďalej, a to nielen v tej hudobnej forme, ale aj v iných druhoch umenia, ako je napríklad maľba, písanie... Veľkú inšpiráciu nachádzame v umeleckej komunite „Cageless birds“ zo Severnej Karolíny, ktorá združuje umelcov a rôzne druhy umenia, vydávajú albumy, knihy, organizujú rôzne školy pre umelcov... Na Slovensku máme mnoho inšpiratívnych ľudí, ktorí keď sa spoja, môžu vytvoriť čosi podobné. Uvidíme, čo pre nás Pán Boh vymyslí, my sme pripravení ísť ďalej 😊.

▪ **Je teda podľa vás jednota vo svete dôležitá? Akým spôsobom by sme sa ju mali pokúšať dosiahnuť?**

Tento projekt nám o jednote ukázal veľa. Podarilo sa nám spojiť mnoho rozdielnych ľudí, skladieb, štýlov či názorov, ktoré v konečnom dôsledku vytvorili krásne dielo. Stačilo len pozrieť sa na to, čo nás spája, a nie na to, v čom sme rozdielni.

Budovanie jednoty má určite veľký zmysel. Vďaka nej sa postupne vytráca závisť alebo porovnávanie sa a uvedomujeme si vďaka nej vzácnosť seba navzájom. To nám môže pomôcť budovať veľké spoločné diela, a to nielen v umení.

Ďakujem za rozhovor! Petra Humajová

Foto: Anna Opínová

Daša Voskárová sa narodila v roku 1993 v Bojniciach. Po ukončení Piaristického gymnázia F. Hanáka v Prievidzi študovala Národohospodársku fakultu Ekonomickej Univerzity v Bratislave, odbor sociálny rozvoj a sociálna politika. Potom pokračovala v štúdiu hudobného manažmentu na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. Tento odbor momentálne dokončuje v 5. ročníku na Janáčkovej akadémii múzických umení v Brne. Popri tom sa naplno venuje vedeniu umelcov v projekte jedno.tu.

Jednota napísaná na dvoch kamenných tabuliach

Mojžiš včasráno vstal a vystúpil na vrch Sinaj, ako mu prikázal Pán; v rukách mal dve kamenné tabule. Keď Pán zostúpil v oblaku, Mojžiš zostal stát' s ním a vyslovil Pánovo meno. Pán prešiel popred neho a volal: „Pán, Pán, Boh je milosrdný a láskavý, zhovievavý, veľmi milostivý a verný.“

Mojžiš sa rýchlo sklonil až po zem, klaňal sa a vravel: „Pane, ak som našiel v твоjich očiach milosť, prosím, pod' s nami. Áno, je to ľud tvrdej šije, ale ty odpustiš naše neprávosti a hriechy a budeme tvoji.“ (Ex 34, 4b-6. 8-9)

Dve kamenné tabule, ktoré Mojžiš priniesol z vrchu Sinaj, sú často symbolom zákona a pravidiel. Pre niektorých predstavujú bremeno, ktoré odmietajú niest' - s argumentom, že viera im postačí. Je to naozaj tak, alebo je text na tabuliach, ktoré priniesol Mojžiš platný dodnes?

Stratená jednota

Boh vydal svoje zákony, sám vlastnou rukou ich vyryl na dve kamenné dosky. Týmto zákonmi nám však nechcel dať literu, ale samého seba. Avšak my ľudia sme už takí, že aj to najlepšie a najsvätejšie prekrútime.

Tých prikázaní vlastne nie je mnoho. Sú len dve dosky, z ktorých jedna rieši vzťah človeka k Bohu a druhá pomer človeka k človeku. Samotný Ježiš ich zhrnul do dvoch prikázaní, obe sú si rovné, jedno stojí alebo padá s druhým. Milovať Boha a milovať brata. To je všetko! Prirodzene, na prvom mieste je Boh, ale nie bez človeka. Tieto dva vzťahy patria spolu a nikdy ich nemožno rozdeliť. Je medzi nimi jednota.

Ľudia však neraz túto jednotu narúšajú a zažil to aj Mojžiš s Áronom. Čo chceli Izraeliti od Árona? Aby im urobil bohov, ktorí by išli pred nimi. Chceli mať viditeľných bohov ako iné národy, lebo moc viditeľných vecí je veľká a veriť, v to, čo nevidíme, je ťažké.

Mať niečo hmatateľné a viditeľné bolo vždy vášňou a túžbou ľudského pokolenia. „Vstaň a sprav nám bohov!“ dožadujú sa Izraeliti od Árona. Človek má urobiť Boha. Aký nezmysel! Večná požiadavka ľudského srdca, ktoré chce mať bohov a zapriahnuť ich do vozíka svojich túžob. Izrael sa odtrhol od jediného Boha a te-

raz chce mať boha vytvoreného svojimi rukami. Táto vina Izraela je však výstrahou pre človeka na večné časy. Len jedna cesta nás môže zachrániť od modlárstva, a to je neprestajná Božia blízkosť a jednota s ním.

Mojžiš rozbije tabule písané Bohom

Duch času, pomery v spoločnosti a okolnosti vždy ovplyvňujú naše zmýšľanie. Tak to bolo aj s Izraelom. Áron nechcel modloslužbu, ale nebol mužom pevných zásad. Kompromisným konaním sa celkom zrútilo aj to, čo bolo jasné.

Audiencia na vrchu sa skončila slávnostným aktom. Mojžiš dostal do rúk Božie slovo pre celú Cirkev. Ale táto audiencia mala v podstate smutný koniec. Pán videl, čo Mojžiš na hore nemohol vidieť, a preto dostáva rozkaz, aby rýchlo zostúpil dolu.

V tejto strašnej kríze vidieť Mojžišovú veľkosť. On svojou kňazskou dušou a pevnou vierou našiel pre svoj národ východisko z tejto krízy. Hore na vrchu zápasí o milosť a zľutovanie, všemožne sa snaží krotiť Boží hnev. Keď napokon vidí na vlastné oči, čo sa udialo dole v tábore, zahodí dosky, oznamujúc tým, že zmluva s Bohom je už aj tak zrušená.

Má sa však človek zapodievať hriechom iných? Mojžiš vedel, že hriech je hriech a vina je vina a nedá sa tak ľahko odči-

niť. Tu obeta nestačí a musí sa obetovať život - a vidíme ho v tieni Golgoty. Je ochotný stratiť svoj život a sám večne zahnúť, len aby zachránil život svojich bratov. To je Golgota, predobraz Božieho Baránka, ktorý berie na seba trest tohto sveta. Nie nadarmo hovoril Mojžiš: „*Pro-roka vám vzbudí Boh, takého, ako som ja, toho počúvajte!*” To je obraz Boha a Mojžiš predvídal, že niečo také sa musí stať, aby skazený svet mohol byť zmierený s Bohom.

Obnovenie Zmluvy a jednoty

Už od Barnabášovho listu zničenie tabúl zobrazuje pre kresťanov nahradenie zmluvy na Sinaji zmluvou spečatenou Ježišom. Zákon napísaný na tabuliach sa rozbil, aby bol Ježišov zákon vpísaný do srdc tých, ktorí v neho uveria. Po Mojžišovom príhovore, po pokání Izraela, po Božom súde a odpustení začína svať nová éra. Obnovuje sa porušená zmluva. Pán oznámil Mojžišovi, že je Bohom lásky. Jeho vzťah s Izraelom Biblia prirovnáva často k manželstvu. Pri každej zmluve sú dôležité zmluvné stránky. V tomto prípade je partnerstvo veľmi nerovnocenné: na jednej strane svätý Boh a na druhej strane tvrdošíjny národ. A tu sme svedkami niečoho nezvyčajného. Pán je ochotný túto požiadavku splniť. Zmluvu ste porušili, nastala medzi nami veľká trhlina, ale ja som ochotný zabudnúť na všetko, čo bolo, som ochotný obnoviť zmluvu, aby sme mohli byť v jednote. To, čo ju narúša, sú naše hriechy a zlé sklony v nás, ktoré Boh vyženie.

Vyháňať zlo je ťažké a na niečo také sa môže podujat' jedine Boh. Len jedna bieda nás trápi, v podstate len jeden problém nás zožiera - to je zlo v nás. Nie nadarmo nás Ježiš učil modliť sa „ale zbav nás zlého”. Každá zmluva nielen dáva, ale aj žiada od nás.

Keď bola zmluva preroكovaná a dohodnutá bolo ju treba spísať. Tu Mojžiš do-

stáva úlohu pisára a píše Božie slová. Prečo táto zmena, prečo on a nie Boh? Takto to bolo lepšie. Slová boli Božie, ale písali ich ľudské ruky. Dosky, ktoré boli predtým Božím dielom, sa polámali, a písmo, ktoré bolo Božím písmom, sa zrušilo, aby Cirkev neostala lipnúť na kameni a na litere, ale na živom Bohu.

Miroslav Turanský

Nekonečná láska Boha

Božie prikázania bývajú predstavované ako kontrast voči Božej láske. Izraeliti ich vnímali ako Boží dar. V úvodnom čítaní však vidíme, že Boh tu vystupuje ako nekonečná láska, ktorá nie je iba jeho vlastnosťou, ale podstatou. Je to láska Boha k celému svetu, všetkému čo stvoril.

Nie je len pocitom alebo postojom, ale aj dejinnou udalosťou: láska Otca sa prejavuje tým, že posielala na zem svojho Syna. Ježiš je zjavením Božej lásky, Otec miluje ľudí jeho prostredníctvom. Preto si nemožno ani predstaviť, ako inak by človek mohol vstúpiť do vzťahu lásky s Bohom, ak nie v Ježišovi Kristovi.

Posolstvo biblických čítaní je jasné: sláviť Boha ako Trojicu znamená oslavovať jeho lásku. Boh sa zjavuje ako láska a jeho Syn nám dáva najavo túto lásku aj veľmi konkrétnym spôsobom až po smrť na kríži. Objav Božej lásky vierou v Syna prináša do ľudského života také prevratné zmeny, že Ježiš hovorí o znovuzrození. Ved' krst, žriedlo Božieho života v človeku, nám bol udelený „v mene Otca, i Syna, i Ducha Svätého”.

Text: Miroslav Turanský
Foto: Mária Melicherčíková

(Ne)vypočutá modlitba

Jednou z prosieb, ktorá zaznieva vo veľkňazskej modlitbe v Jánovom evanjeliu, je i prosba o jednotu. Ježiš prosí, „...aby všetci boli jedno ako ty, Otče, vo mne a ja v tebe, ...aby svet spoznal, že si ma ty poslal a že ich miluješ tak, ako miluješ mňa.“ (Porov. Jn 17, 20 - 23) Čo mal asi Ježiš vo chvíli, keď sa takto modlil, pred očami?

Boží Syn možno vtedy svojim prorockým pohľadom videl rok 1054 a schizmu, ktorá priniesla rozdelenie Cirkvi na katolícku a pravoslávnu. Možno videl rok 1517 a Lutherovu reformáciu, výsledkom ktorej bolo postupné rozštiepenia kresťanstva na množstvo protestantských denominácií. Možno videl tú záplavu nejednotných manželstiev končiacich rozvodom, ktorá v 20. storočí zachvátila našu planétu a pokračuje i dnes... A možno videl i katolíkov na Slovensku na jar v roku 2020, ako sa v čase koronavírusu „hádajú“ o spôsobe prijímania Eucharistie. Do úst či na ruku? Kde je v tom všetkom jednotu? Vypočul vôbec Otec Ježišovu modlitbu?

Duchovne dýchavičná Európa

Český katolícky kňaz Štěpán Smolen, autor bestselleru *Bud', kde si*, napísal i ďalšiu zaujímavú knihu, o ktorej sa zatiaľ až tak nehovorí (čo je dosť škoda). Volá sa *Cesta na Západ* a autor v nej popisuje svoje pešie putovanie z Česka do Lisieux: navonok putovanie za svätou Terezkou, „nasladlou sväticou“, ktorej slová sa však v jeho očiach postupne zmenili z „cukrárne“ na „taviacu pec“ a ktorú chcel svojou púťou za svoje počiatkové myšlienky o nej odprosiť; no kdesi v kútiku duše i putovanie za tou, ktorá v ňom kedysi prebudila vieru (a možno i čosi viac) - za priateľkou Anežkou. A tak sa jeho pôvodný úmysel rozprávať o ceste napokon zmení na rozprávanie o ženách: „O Terezke, kvôli ktorej som na cestu vyšiel, o Európe, ktorú som na tej ceste stretol, a o Anežke.“

Keď hlavný hrdina po 40 dňoch putovania prichádza do Lisieux, má už nazbieranú riadnu nôšku skúseností z kresťanstva západnej Európy. Na základe reality, ktorú

v nej vidí, ju častuje prívlastkom „duchovne dýchavičná“. A namiesto očakávaného svetla mu v duši zavládne temnota: „Pohľad na otriasanú Cirkev deň za dňom otriasal i so mnou, čosi sa vo mne drobilo; čosi, čo malo pevne stáť, tu teraz ležalo ako kôpka sutiny. Nemal som ani najmenšiu chuť púšťať sa po Terezkiniach stopách do bláznivých výprav viery. Hľadel som do seba a nenachádzal som tam nič z tých nekonečných túžob, ktoré ma pritiahli do Lisieux za tou, ktorá ich poznala.“

Prijat' samého seba

Jednou z vecí, ktorá roztrieštla jednotu duše rozprávača príbehu, bola spolu s pohodovým západným kresťanstvom, čo si z Boha urobilo len akéhosi „nebeského smajlíka“, aj jednotu súčasnej Európy, na ktorú sa pozerá kriticky: „Kontinent rozorvaných ľudí a rozpadnutých rodín je nejednotný napriek všetkým politickým úniám. Pravá jednotu sa buduje zdola, zo dna, odkiaľ sa upína k Najvyššiemu. Človek je zjednotený najskôr v sebe - tým, že sa stratí a nájde v Bohu -, potom vo svojej rodine, vo svojom susedstve, následne vo svojom štáte. Nie je pokus o politické zjednocovanie sveta vnútorne nezjednotenými ľuďmi, tými, ktorí sa neusilujú o jednotu s Bohom, iba stavaním babylonskej veže?“ Výnimočnosťou tejto knihy je, že autor sa síce pýta, ale neservíruje čitateľom žiadne prvoplánové odpovede. Necháva v nich svoje otázky zaznieť, aby si odpovede na ne začali vo svojom vnútri hľadať oni sami. Pritom už v jeho úvahách zaznievajú veľké pravdy, ktoré nemožno poprieť. Ako napríklad tá, že ak človek nie je zjednotený sám so sebou, ak sa neprijíma, nedokáže zjednocovať iných. No nedokáže sa ani

plne prijať, ak neuverí vo svoje bezpodmienečné akceptovanie zo strany Boha...

Stratený Stred

Ako z týchto otázok, ktoré si kladie, dokáže v príbehu vyklúčkovať samotný hrdina? Vo svojom cieli, v bazilike v Lisieux hodiny kľačal a ako sám o sebe hovorí: „...k ničomu som sa neprekľáčal. Pohľad mi stále utekal od jedného bočného oltára k druhému - svoje oltáre tu mala väčšina európskych národov: Poliaci s Pannou Máriou Čenstochovskou a Maximiliánom Kolbem, Angličania s Tomášom Becketom, Íri s Patrikom, Nemci s Bonifácom, a tak ďalej. To susedstvo oltárov svedčilo o Európe zjednotenej inak ako dnes - napriek vojnám, ktoré viedla. Po stáročia sa v nej susediace inakosti vzťahovali k jedinému Strediu. Ale dnes je ten Stred stratený, popretý a stavba už nemôže stáť.“

Európska únia bez Strediu, Európska únia bez Boha. Dokáže takýto politický koncept obstáť? Túto otázku kladli svetu už aj pápeži svätý Ján Pavol II. či Benedikt XVI. ... No tí, čo ho „riadia“, akoby nepočuli. A Európa možno podobne ako Paríž, kde hlavný hrdina napokon stretáva svoju vytúženú Anežku, je miestom, ktoré „príliš nepotrebuje Boha a vystavuje svoje plné dlane namiesto toho, aby ich prázdne natáhovalo k nebu“. Od Boha už nič nežiada.

Nevesta Baránka

Existuje teda nejaké miesto, kde ešte ten Stred možno nájsť? Rozprávač príbehu tomu už ani sám neverí... No Anežka ho predsa len na jednu odpoveď navádza: „Po stáročia ju sami kresťania prenasledujú, snažia sa ju zničiť zvnútra, a predsa to nedokážu. Okolo sa rúcajú impériá, najúspešnejšie podniky krachujú, ale ona trvá. Musí byť od Boha.“ To, čo podľa nej obstoje, je Cirkev - Nevesta Baránka.

Francúzska laička, kandidátka na blahorečenie Madeleine Delbrêlová, v knihe *Človek medzi vierou a ateizmom* o Cirkvi ho-

vorí, že je a vždy aj bude spoločenstvom hriešnikov, s tým sa musíme vyrovnáť. Svätá je podľa nej len skrze Krista, ktorý sa s ňou zasnubuje. „Nemôžem povedať ani ,ona‘, ani ,ja‘,“ hovorí Madeleine Delbrêvá, „ale iba ,my‘: Ježiš Kristus s úbohými hriešnikmi. Povedať toto ,my‘ znamená Cirkev.“ Svojím vyjadrením jej kontruje i románová (a možno i tak trochu skutočná) Anežka: „Poškvrnili jej šaty, ale z pôvabu jej to neubralo. Je totiž krásna pohľadom toho, ktorý ju miluje. Pán ju drží za ruku a nikdy ju neopustí. Mnoho vecí o nej ľudia hovoria, hľadajú na ňu a nevidia, netušia, komu patrí, čou je Nevestou. Ja to však viem.“

Bola teda, či nebola vypočutá Ježišova modlitba? Rovnako ako Štěpán Smolen, i ja nechám nad odpoveďou na túto otázku pouvažovať vás. Možno vám pri hľadaní pomôžu aj nasledujúce slová:

„Moja učiteľka nerozumenia,
Mária, Matka,
skrytá z Nazareta a kráľovná Nebies,
Tebe sa dnes odovzdávam.
Tiahni ma za sebou
temnotou viery
k Trojjedinému.
Nech Otcovi patrím,
nech Syna nasledujem,
nech som plný Ducha Svätého.
Nech sa ako ty nechávam obdarovať,
nech sa ako ty nechávam darovať.“

A privedený pod križ,
nech sa nezľaknem,
nech nevezmem späť svoje áno,
ale predchádzaný tvojím fiat
nastavím dlane.“
Amen.

(Z knihy Cesta na Západ)

Petra Humajová

...tri otázky pre biblistu Róberta Lapku

Na význam jednoty v živote kresťana sme sa dnes opýtali autora knihy *Christian journey*, kňaza, biblistu a moderátora Centra pre štúdium biblického a blízkovýchodného sveta, Róberta Lapku.

1

Prečo práve jednota je dôležitým posolstvom významu Veľkej noci?

V evanjeliách po veľkonočnej nedeli počúvame Ježišovo konečné odporúčanie: „Milujte sa navzájom, ako som ja miloval vás.“ (Jn 13, 13) Vo svojej poslednej modlitbe prosí, „aby všetci boli jedno ako ty, Otče, si vo mne a ja v tebe, aby aj oni boli v nás,...“ (Jn 17, 21). Ježiš sa modlí, aby sme boli jednotní ako Otec a Syn. Vyzýva nás, aby jednota bola základom Cirkvi. Jedine cez jednotu vo viere a vierovyznaní môžu apoštoli podať svetu skutočné svedectvo. Žiaľ, Kristova nevesta Cirkev v dnešnej dobe častokrát nie je súdržná. Existuje väčší škandál ako rozštiepenosť spoločenstva veriacich vo svete? Ako môžu ľudia v neho uveriť, keď sú jeho apoštoli rozdielni vo svojich názoroch?

2

Ako sa môžeme zjednotiť?

Prvá a najdôležitejšia vec je, aby sme boli tolerantní jeden k druhému. Nájdime si spoločné miesto, kde sa môžeme spolu modliť a pracovať. Budme chápaivi jeden k druhému. Dobré vieme, že naše kresťanské spoločenstvo sa neskladá z dokonalých ľudí. Ani Ježišovo prvé spoločenstvo, apoštoli, neboli perfektní a dokonalí ľudia. Táto malá skupinka ľudí, za ktorú sa Ježiš modlil, boli bojazliví, ustráchaní a chudobní muži. Je dôležité uvedomiť si, že Božiu lásku vidíme najlepšie nie cez svätcov a hrdinov, ale práve v spoločenstvách bratov a sestier, ktorí sa navzájom podporujú a spolupracujú na ceste k Nebeskému kráľovstvu. Prví kresťania sa navzájom podporovali prostredníctvom spoločných modlitieb, slávením Eucharistie a láskou k blížnemu. My môžeme robiť to isté a vybudovať si tak spoločenstvo medzi svojimi blízkymi. Viem, že byť veriacim v dnešnom svete nie je ľahké a častokrát je kresťan osamelým bežcom. Aby sme udržiavali svoju vieru, potrebujeme žiť so svojou miestnou cirkevnou spoločnosťou, svojou rodinou, školou a farnosťou. Ak sa však pozriete na svet okolo seba, čo vidíte? Ľudia sa rozchádzajú v presvedčeníach, názoroch, činnostiach ako nikdy predtým. Dokonca ani prirodzená rodina už viac nie je vnímaná ako miesto, kde prevláda vzájomný rešpekt a celoživotný záväzok.

3

Kde odporúčate hľadať toto harmonické spojenie v jedno, v Boha?

Centrom obnovej jednoty by mala byť Eucharistia. Cirkev je najviac viditeľná práve v zjednotení slávenia Eucharistie. Neviditeľnou sa stáva vtedy, keď tí, ktorí sa zúčastňujú slávenia, sa potom rozptýlia a vráti sa späť k svojim spôsobom života. V Eucharistii nám Ježiš dáva nový význam jednoty. V Evanjeliu svätého Jána sa modlil, aby sme my, jeho učeníci boli prostredníctvom jednoty živým dôkazom svetu. My sme boli povolaní stať sa spoločenstvom svätých. Otázka znie: Nezlyhali sme?

Bea Juričková
Foto: postoj.sk

Jednota

Páči sa mi hrať sa so slovíčkami. Niekedy si slovo rozdeľujem na menšie kúsky a skúmam, čo mi novoobjavený význam chce povedať. Keď som sa pozrela na slovo jednota, uvidela som tam dve slová: jed a nota. „Nota“ po taliansky znamená: „Všimni si!“ Takže odkaz znie: „Všimni si jed.“ Ako jed v jednote nám asi hneď napadne roztržka alebo hádka. No toto je očividné, nemusím si to „všimáť“. Idem teda hľadať hlbšie. Aký jed môže pôsobiť v jednote?

Keď je dieťa malé, prežíva obdobie, v ktorom potrebuje zažiť s matkou symbiózu. To znamená, že potrebuje, aby ho mamka úplne pochopila, aby s ňou mohlo dokonale splynúť, aby sa necítilo oddelené, ale úplne s ňou spojené.

Hľadanie symbiózy

Je to obrovské očakávanie. Mamka má predsa aj iné deti, ktorým sa snaží vyhovieť, musí sa venovať aj domácnosti, práci, a tak ďalej. Dieťaťko sa vtedy cíti frustrované a vzniká tak nenaplnená túžba. A čo s takou nenaplnenou túžbou? Už asi tušíte. Celý život sa ju bude snažiť naplniť. Celý život bude hľadať symbiózu - úplné splynutie s niekým.

Môže to byť kamarát, partner, ideológia. Chce, aby ho niekto úplne chápal, vedel dokonale odzrkadliť jeho pocity, rozumel mu aj bez slov. Očakáva to, čo sa mu nedostalo ako dieťaťu. Netreba ani dodávať, že vďaka týmto očakávaniam zažíva obrovské sklamanie.

Ved' sa zamyslime, či je reálne, aby sa niekto vzdal svojej podstaty a aby jeho existencia slúžila len na splnenie našich očakávaní? A ak by to aj reálne bolo, máme právo to od druhého vyžadovať? V každom partnerskom vzťahu majú byť predsa dve dospelé osoby, nie matka a dieťa či otec a dieťa.

Dynamický vzťah

Symbiotické vzťahy však predsa len existujú. Médiá nám často ponúkajú takéto obrazy lásky. No treba si uvedomiť, že toto nie sú správne partnerské vzťahy. Takéto vzťahy sú bez šťavy. Symbióza zabíja rozdiely a bez rozdielov chýba vo vzťahu dynamika.

Z partnerského vzťahu sa stáva vzťah súrodenecký. Boh ale založil sviatosť manželstva, nie sviatosť súrodenectva. Vzťah má byť živý, dynamický a plodný - životodarný. Teraz nemyslím na plodenie detí, ale na vzájomné obdarovanie sa životom.

Preto pozor na to, čo od partnera očakávame a prečo do vzťahu vstupujeme. Partner nemá byť náhradou toho, čo sa nám niekedy nedostalo. Partner má byť niekto, s kým spoločne budujem rovnocenný vzťah.

Ak niekto cíti, že mu chýba jednota vo vzťahu k druhému či vo vzťahu k sebe samému, môže sa obrátiť na občianske združenie Lepšie ja, ktoré v mesiaci jún bude ponúkať pre čitateľov nášho farského časopisu poradenstvo grátis. Stačí napísať na oz.lepsieja@gmail.com a uviesť heslo: Bartolomej. Následne bude dohodnuté zoznamovacie stretnutie alebo telefonát.

Pán Boh nás má rád a neustále nám posiela do cesty ľudí, ktorí nám môžu pomôcť. Je už len na nás, či túto príležitosť využijeme.

Mgr. Zuzana Liptáková

O.Z. Lepšie ja - poradenstvo, semináre, kurzy

www.lepsieja.sk

Foto: Anna Opínová

V mene Otca i Syna i Ducha Svätého...

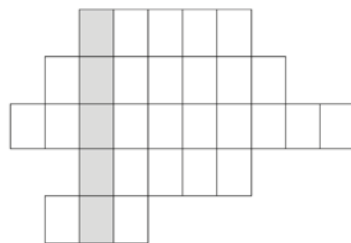
Kamaráti, takto začíname každú svätú omšu i modlitbu. V mene „Najsvätejšej Trojice“. Najsvätejšia Trojica je základné tajomstvo a pôvod všetkého! Sú tri osoby, no predsa JEDEN BOH. Pretože Syn (Ježiš Kristus) pochádza z Nebeského Otca a Duch Svätý je „láska“ medzi nimi a spolu vytvárajú: JEDNOTU!

Hovorí sa, že v jednote je sila ☺ – a aj je. My môžeme takú silu jednoty vnímať aj v našej rodine. Mamina, ocko a deti sú jedna rodina. Keď si preukazujú lásku a navzájom sa podporujú, ich jednota dokáže vydržať aj v čase búrok. Je krásne, keď spolu – jednotne – sedíme za jedným stolom, rozprávame sa alebo sa modlíme.

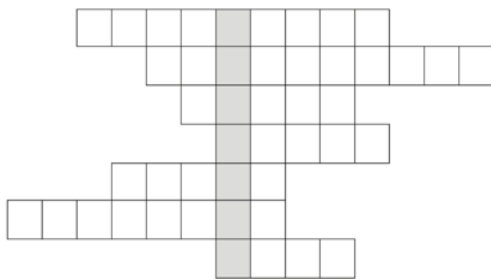
Budme teda silní v jednote! Skúsme tú našu rodinu spájať v mene Najsvätejšej Trojice: Sláva Otcu i Synu i Duchu Svätému, ako bolo na počiatku, tak nech je i teraz i vždycky i na veku vekov. Amen. +

Moji milí kamaráti, pripravila som si pre vás tajničku, skúste zistiť, kto sa v nej skrýva! Veľa šťastia ☺!

1. Cez deň svieta na oblohe.
2. V noci svietia na oblohe.
3. Čo majú svätci znázornené nad hlavou?
4. V kol'ký deň vstal Pán Ježiš z mŕtvych?
5. Meno učeníka, ktorému Pán Ježiš zveril pod krížom svoju matku – Pannu Máriu.

1. Meno nášho Svätého Otca (pápeža).
2. Meno učeníka, ktorému je zasvätený náš farský kostol.
3. Meno manžela Panny Márie.
4. Náš Spasiteľ.
5. Meno Ježišovej a našej Nebeskej Matky.
6. Vták, ktorý je symbolom Ducha Svätého.
7. Meno matky Panny Márie.

PS: V júni si pripomínáme viaceré dátumy:

1. 6. ste mali sviatok vy, deti (Všetkým vám prajem veľa milostí od Nebeského Ocka!)
7. 6. Sviatok Najsvätejšej Trojice
11. 6. Sviatok Najsvätejšieho Kristovho tela a krvi
19. 6. Najsvätejšie srdce Ježišovo
20. 6. Nepoškvrnené srdce Panny Márie
21. 6. Deň otcov

Rubriku
pre deti
pripravila
Eva
Trepáčová

A všetci boli jednotní

Bolo jedno slnečné ráno, deň po sviatku svätého Jozefa Kalazanského. Prechádzala som sa a rozprávala s jedným priateľom. Keď sme boli pod Nitrianskym hradom, dostali sme sa k téme piaristických škôl. Veľmi sa ma dotkla myšlienka tohto priateľa o tom, ako túži, aby boli naše školy na Slovensku viac prepojené. Prepojené v zmysle spolupráce a priateľstiev.

Zaujalo ma to a začala som o tom rozmyšľať. Vedela som, že existujú Kalazanské hry, do ktorých sa zapájali všetky tri školy. No keď som hľadala nejakú ďalšiu akciu, do ktorej by mohli byť zapojení povedzme aj tí menej športovo a súperivo naladení, nič som nenašla. A tak prišla prvá myšlienka na spoločné stretnutia študentov zo všetkých piaristických škôl na Slovensku.

Pochopila som, čo je jednota

Na začiatku som bola veľký idealista a mala som mierne nereálne nápady. Som šťastná, že som mala v svojom okolí priateľov, ktorí boli ochotní so mnou do toho ísť a pritom mali tú úžasnú schopnosť krotiť moju bujnú fantáziu a stiahnuť ma z oblakov späť na zem.

A začalo sa plánovanie. V organizačnom tíme sme boli štyria. Keď sa na to pozriem späť, už na tomto malom príklade sa dá vidieť, čo znamená jednota. Každý z nás bol iný, mali sme vlastné predstavy, názory a každý prispieval do diela svojimi špecifickými darmi. Ale spájali nás spoločný cieľ a sen. A to nás robilo jednotných. Bola to pre mňa veľmi vzácna skúsenosť, z ktorej môžem čerpať.

Spolupráca a rozvoj

Prví „Jednotní“ sa uskutočnili na jar v roku 2017. Atmosféra, ktorá tam vládla, ma veľmi milo prekvapila. Priateľstvo, otvorenosť, prijatie a ochota spoznať nových ľudí a viac prepojiť naše školy boli pre mňa ako splnený sen. Čas utekal tak rýchlo, že sme ani nestihli všetok program.

Som naozaj rada, keď môžem sledovať, ako sa Jednotní ujali a aké ovocie napríklad v podobe spolupráce študentských rád to prináša. Je krásne vidieť, ako sa každý rok nájdu ľudia, ktorí sú ochotní do toho ísť a v súčasnosti sa akcia zvykne organizovať dokonca dvakrát do roka, vždy v inom meste. Som Bohu veľmi vďačná, že som mohla mať účasť na tomto, myslím si že Jeho diele a že môžem byť svedkom jeho ďalšieho rozvoja.

Možno to bola aj táto skúsenosť, ktorá neskôr stála za mojím rozhodnutím vstúpiť do piaristickej fraternity, prostredníctvom ktorej túžim mať ešte väčšiu účasť na charizme svätého Jozefa Kalazanského a prispievať svojimi darmi a talentami k rozvoju piaristického diela. Tak mi Pán Boh pomáha.

Katka

Trikrát Zdravas

V 13. storočí žila v Hackenborne na území dnešného Nemecka svätá Matilda, ktorá neskôr vstúpila do benediktínskeho kláštora v Helfte. Bola mystičkou a zvlášť dôverný vzťah mala s Pannou Máriou. Keď ju raz prosila o vypočutie v nejakej záležitosti, Panna Mária sa jej zjavila a povedala jej, že jej prosbu splní. Žiadala od nej iba jediné - aby sa každý deň trikrát pomodlila Zdravas.

Táto pobožnosť sa neskôr vo svete veľmi rozšírila a boli zhromaždené početné svedectvá o obráteniach, uzdraveniach či vyviaznutiach z ťažkých situácií u ľudí, ktorí sa ju denne modlili. U mnohých z nich to bola často už len jediná modlitba, ktorú si ešte vo svojom živote zachovali.

bolesť a trpkosť smrti sa premení prostredníctvom tejto lásky v najsladší zážitok.“

Uctenie si Trojice

Jazyk týchto prísľubov znie pre nás v dnešnej dobe už možno trochu pateticky, jedno je však isté. Modlitbou troch Zdravas denne nemáme čo pokaziť. Ako sa píše v kni-

Pokyny

K jej modleniu dala Panna Mária nasledujúce pokyny: „Prvé Zdravas Mária bude na česť Boha Otca, ktorý ma veľkoleposťou svojej všemohúcnosti tak povýšil a poctil moju dušu, že som po ňom orodovaním všemohúca v nebi i na zemi.

Druhé Zdravas Mária nech je na česť Boha Syna, ktorý ma vo svojej veľkej a nevyspytateľnej múdrosti ozdobil a naplnil takými darmi poznania a rozumu, že sa teším z videnia Najsvätejšej Trojice viac ako všetci svätí a že ma obdaril takou žiarou, ktorá ako slnko osvecuje celé nebo.

Tretie Zdravas Mária nech je na česť Svätého Ducha, ktorý do mňa vliaval plnosť sladkosti svojej lásky a učinil ma takou dobrou a láskavou, že som po Bohu najtichšia a najsladšia.“

Prísľuby

Jej prísľuby pre toho, kto sa ju bude modliť, zneli: „V hodinu smrti budem pri tebe a budem ťa tešiť a odháňať od teba každú diabolskú silu. Budem ti vlievať svetlo viery a poznania, aby tvoja viera nebola pokúšaná nevedomosťou alebo bludom. Budem ti pomáhať v hodine prechodu do večnosti a vlievať do tvojej duše sladkosť Božej lásky, aby ťa ovládla tak, že každá

he Tri anjelské pozdravenia od Giuseppeho Pasqualiho: „Táto pobožnosť je veľmi ľahká a prístupná pre všetkých pre svoju dĺžku. Má tú výhodu, že obracia pozornosť všetkých, aj tých, ktorí sú veľmi roztržití, na tajomstvo tvoriace základ našej viery. Je to tajomstvo Najsvätejšej Trojice, v mene ktorej sme boli pokrstení. Toto tajomstvo často zanedbávame a zabúdame naň. Bez tohto tajomstva sa rúca celé kresťanstvo ako bez základu. Naozaj teda, keď máme úmysel modliť sa tri Zdravas, Mária podľa želania Najsvätejšej Panny, ktoré vyslovila pred svätou Matildou, uctíme si tri Božské Osoby. Uznávame tým Najsvätejšiu Trojicu za najvyšší prameň všetkého dobra, z ktorého najviac a najštedrejšie udelila tej, ktorá je milovanou Dcérou, Matkou a Nepoškvrnenou Pannou, v ktorej Boh našiel svoje zalúbenie.“

Kto chce o spomínanej pobožnosti a zázrakoch s ňu súvisiacich vedieť viac, stačí, keď vezme do rúk už spomínanú knihu. Vydali ju redemptoristi vo Vydavateľstve Misionár v roku 2009.

Pripravila: Petra Humajová
Obrázok: www.zachej.sk

Dlho očakávaný dar

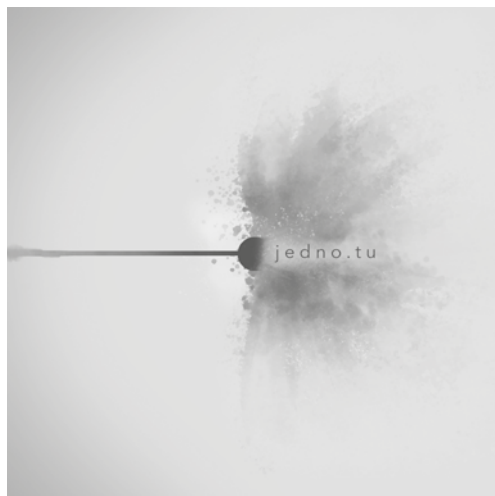
Album *Jedno.tu* je pre mňa dlho očakávaný dar, na ktorý som sa tešila nielen preto, že sú na ňom talenty mojich kamarátok a kamarátov, ale aj preto, že som vedela, že toto dielo bude výnimočné a požehnané. Spojilo dokopy rôznych ľudí, ktorí možno tvorili dlho len sami pre seba a vďaka tomuto CD sa ich talenty môžu konečne dostať aj k širšiemu publiku. Keby sa ma piesne z *Jedno.tu* úprimne nedotýkali a keby moju dušu neosviežovali, nepísala by som túto recenziu ☺.

Keď som prvýkrát počula spievať Dášku naživo pieseň *Odvzdávam*, povedala som si, že toto je presne taká cesta, ktorú si Boh vybral pre mňa, aby prehovoril a aby som počula Jeho hlas. Veľmi sa mi páči aj pieseň *Obmy Ježiš*, ktorú som tiež mala možnosť počuť ešte pred tým, ako album vyšiel. Páči sa mi text Lucky Jakubisovej aj Dáškina hudba a vôbec, hlasy, flauta, všetko dokopy. Cez jednoduchosť, krásne melódie, krás-

ne texty - modlitby, ktoré napísali krásni ľudia, ale aj cez celkový obal a vizuál albumu, sa Boh prihovára môjmu srdcu. A ja verím, že sa dotkne aj mnohých ďalších...

Pre Bartolomej Sima Martausová

Album *jedno.tu* obsahuje 12 skladieb, bližšie info získate na www.jednotu.com.

Unanimizmus rúška

4. mája 2020

Pamätáte sa ešte na Živý bič? Milo Urban v tomto románe priniesol na Slovensko pôvodne francúzsky básnický smer unanimizmus. Opisujúc spoločný záujem a správanie, psychózu davu, ktorý konal jednomyselne, použil vyjadrenie „ako jedna duša“, una anima. Išlo o opis udalostí na konci prvej svetovej vojny.

Po sto rokoch vďaka pandémie nielen jedna obec, ale celá naša krajina znovu prežíva unanimizmus. Sledujúc spoločné ciele, akými sú život a zdravie, sme ako jeden začali na verejnosti podľa nariadenia nosiť rúška. Je dobré, keď sa veci rešpektujú a vážime si zdravie seba i ľudí okolo nás.

Je tu však aj jeden háčik. Pri silnom zdôrazňovaní ochrany pred koronavírusom môžeme zabudnúť na iné nebezpečenstvá. Uvedomil som si to v ostatnej dobe vidiac niektorých cyklistov bez prilby, ale s rúškom na ústach.

Nechcem riešiť predpisy či zákonné povinnosti. Len som sa zamyslel, že možno viac než nakazenie vírusom hrozí na bicykli pád a poranenie hlavy. Sám som ich totiž pár zažil a raz ma prilba doslova zachránila.

Nie je to však len vec bicykla a rúška. Prívelké zdôraznenie jednej skutočnosti môže priniesť zabudnutie na iné, teda narušiť celkovú rovnováhu rôznych oblastí nášho života. Aj keď to prílišné akcentovanie prežívame ako jedna duša.

Vladimír Slovák **rtv:** Rádio Slovensko **rtv:** slovensko.rtv.sk

Oči

11. mája 2020

Myslím, že to bolo pred ôsmimi rokmi. Kamarát Milan bol na dovolenke v Abú Zabí. Po návrate rozprával zážitky. Okrem krásneho prostredia spomenul aj situáciu, ako v hotelovej hale stretol šejka, ktorý prichádzal na dovolenku aj so svojou rodinou. Ženami a deťmi. Ženy, prirodzene, zahalené od hlavy po päty.

„Vieš, tie oči ma upútali,“ hovorí mi. „Pekné?“ pýtam sa. „Modré, hnedé, zelené...?“ „O farbu vôbec nešlo. Vlastne som si ju ani nevšimol. Upútal ma výraz. Bol neuveriteľne silný. Všetko, čo tá žena vnímala, ale najmä čo chcela povedať, sa koncentrovalo v očiach.“

Spomenul som si na toto rozprávanie, keď som nedávno chcel rečou tváre, bez zvuku, niečo naznačiť človekovi, s ktorým som komunikoval. Nepochopil ma. Môj úsmev ani grimasy totiž nevidel - veď som mal rúško.

Už ho nosíme dva mesiace, teda mimo svojho domu. Ale komunikovať očami sme sa ešte asi veľmi nenaučili. Na to treba dlhší cvik a možno aj genetickú či kultúrnu výbavu.

Ostáva nám teda najmä hlas, jeho tón, farba a význam slov. Myslím, že je v tomto čase väčší než zvyčajne. A ak oči druhého vidia, že podľa týchto slov aj konáme, bude to super komunikácia.

Ján Pavol, naozaj druhý?

18. mája 2020

Poznáte vtip o počte členov rodiny? Odpovedajúc na otázku, koľko je u nich ľudí, muž hovorí: „Nás je doma desať. Žena jedna a ja nula.“

Problém jednotky a nuly či iných čísel určujúcich poradie sa netýka len rodiny, ale aj ostatných spoločenstiev či tímov. Je predsa dôležité, kto je jednotka, aj kam patríme my. Či veciam šéfujeme, či ich ovplyvňujeme z úradia, či len nadávame a šomreme, alebo aj zdola niečo tvoríme, či len plníme rozkazy.

Dnes oslavujeme nedožitú storočnicu muža, ktorý vyrastal na relatívne nízkej pozícii. V roku 1964 sa však stal oficiálnou dvojkom katolíckej cirkvi v Poľsku, krakovským arcibiskupom a o tri roky kardinálom. Jednotkou bol varšavský arcibiskup, kardinál Stefan Wyszyński, poľský prímas, teda prvý muž národnej Cirkvi, čo Karol Wojtyła nikdy nespochybnil.

V roku 1978 sa stal pápežom, jednotkou celej Katolíckej cirkvi. Nielen oficiálne, ale veľmi rýchlo aj skutočne, v srdciach ľudí. A bol ňou úplne prirodzene až do svojej smrti. Možno to bol herecký talent, ktorý mu pomáhal hrať rôzne úlohy od nenápadného člena protifašistického odboja až po pápeža. Podľa mňa to však bola oddanosť Kristovi, ktorého chcel celým životom nasledovať. Od neprijatia v Betleheme cez oslavu i smrť v Jeruzaleme. Nakoniec, skutočné osobnosti sú jednotky, aj keď sú druhé či nuly...

Zamyslenie na dnešný deň **rtv:** vysiela každý pondelok 5:10 hod.

Fúrik

25. mája 2020

Využívajúc voľný čas a počasie som ostatné dva mesiace pracoval na pozemku pri svojej chalupe. Podarilo sa nám postupne spracovať tri nákladiaky zeme. Viac než polovicu tejto hmoty som v rámci zrovnávania rozviezol na príslušné miesta fúrikom. „Je to úžasný nástroj, fantastická pomôcka,“ povedal som si tlačiac fúrik plný preosiatej či hrubej zeme. Spomenul som si pri tom na dve veci:

1. Na svojho kmotra, ktorý v 90. rokoch viedol stavbu v istej oblasti, kde fúrik nepoznali. Väčšinu materiálu nosili dvaja ľudia na drevených tyčiach. Pomocným robotníkom, ktorí boli miestni, sa tento nástroj tak zapáčil, že po dvoch týždňoch na stavbe už väčšina fúrikov nebola.
2. Na Mezopotámii pred 6000 rokmi. Asi vtedy tam vynášli koleso. Keď som sa o tom učil v škole, tak som sa čudoval, čo to bol vôbec za objav. Pri používaní fúrika som si však uvedomil, že nebyť kolesa, zem by som nosil, nie viezol. Koleso a páka, dve jednoduché fyzikálne skutočnosti, neuveriteľne pomohli človekovi, veľkým kultúram, pri práci s bremenami. A práve ony sú podstatou fúrika.

Je to jednoduché, ale práve v tom je genialita vynálezu. Myslím si, že ak dodnes mnohí náklad namiesto vozenia nosia, tak asi onému neznámemu vynálezci pred 6000 rokov treba vzdať hold. Ako aj všetkým iným, ktorí svojim vynálezmi urobili náš život ľahším.

Sme už za vodou?

Odporúčenie vlády a krízového štábu zložiť si rúška na verejnosti v prípade, že členovia inej domácnosti sa nachádzajú aspoň vo vzdialenosti 5 metrov, si podľa pozorovaní na uliciach nášho mesta mnoho ľudí skrátilo na 30 cm a len od tých, ktorých nepoznáme. Hneď po spustení 3. a 4. fázy otvárania ekonomiky sice reštaurácie podávali jedlo ešte stále za prísnych hygienických opatrení a cez okienko, rady lavičiek pred nimi však už boli nahusto obsadené skupinami starých rodičov a rodičov s deťmi, lížucimi zmrzlinu stekajúcu až po lakt'och. U nás skrátka epidémia dopadla dobre a ľudia ju začínajú púšťať z hlavy.

Hneď na úvod treba prehlásiť, že cieľom tohto článku nie je šíriť poplašné správy. Spomenuté správanie bežných ľudí, ktorí aktívne nesledujú vývoj epidémie, je - až na nerešpektovanie oficiálnych nariadení - normálne. Ako ukazuje graf, na Slovensku sme nateraz zvládli epidémiu mimoriadne dobre, za čo patrí vďaka epidemiológom, obom vládam, zdravotníkom, hasičom, policajtom, samosprávam, vojakom a mnohým dobrovoľníkom, ktorí tomuto stavu obetavo pomohli. A aj všetkým tým, ktorí - aspoň zo začiatku - rešpektovali oficiálne nariadenia a snažili sa správať ohľaduplne.

Viacrát sa však ukázalo, že sme mali aj veľké šťastie. Osobitne by sme sa preto mali poďakovať Panu Bohu, Panne Márii a všetkým svätým, ku ktorým sme sa modlili. Aj za to, že zatiaľ čo v iných krajinách po uvoľnení protiepidemiologických opatrení zaznamenali sporadické zvýšenia počtu nových prípadov nákazy, u nás sa to nateraz nedeje. Jednako je však užitočné v tejto situácii „uvoľnenia“ predstaviť zopár štatistik.

Pandémia je stále v plnom prúde, pričom jej centrum sa teraz presunulo z Európy na americký kontinent. V Európe sa k 31. 5. 2020 potvrdilo 2 019 781 prípadov nákazy a zomrelo 173 726 ľudí. Zo zistených prípadov sa k danému dátumu 978 080 ľudí vyliečilo, 858 975 ľudí bolo v aktívnom štádiu choroby, z toho 8 766 vo vážnom stave. Epidémia zasiahla v Európe

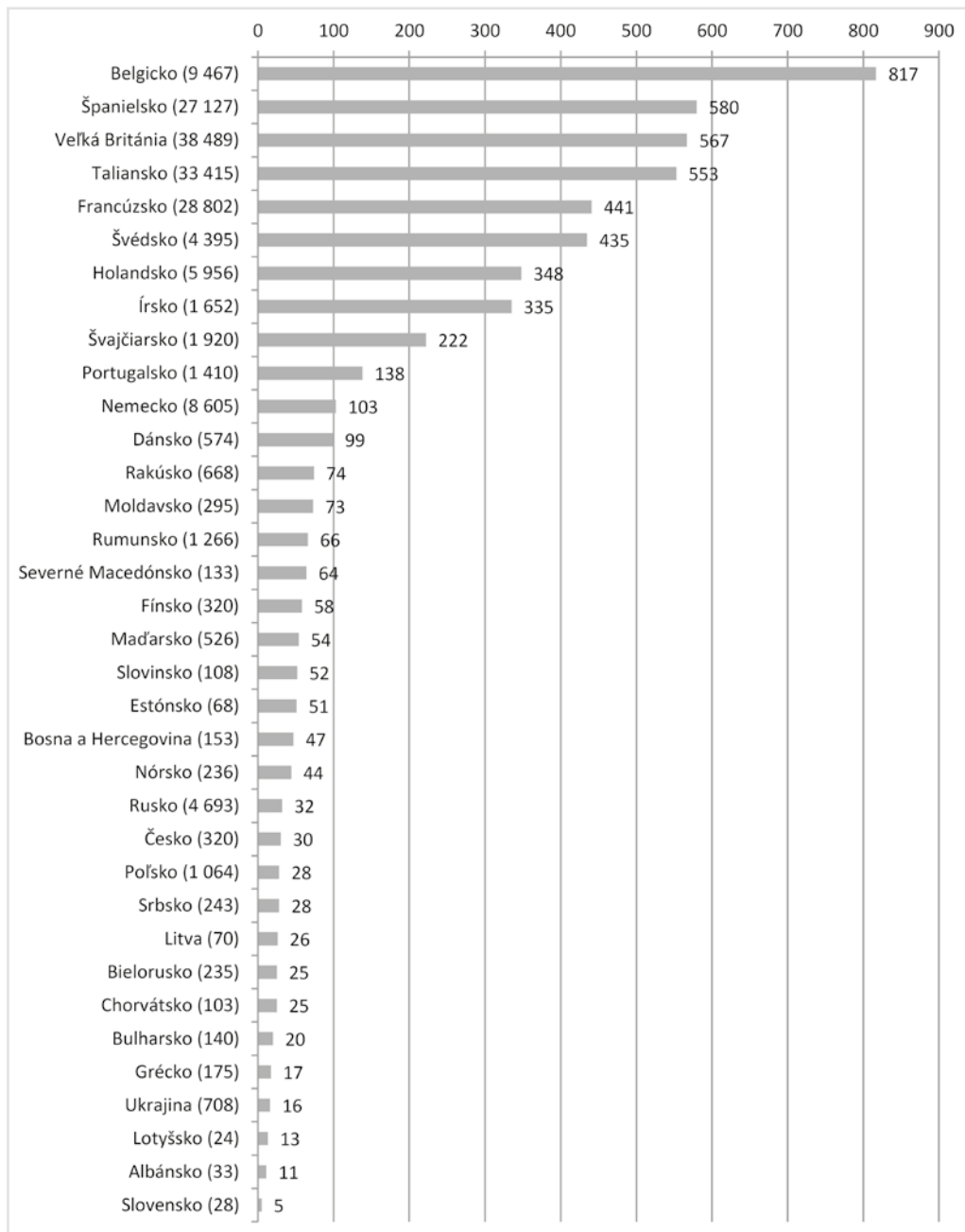
pe 48 krajín, z ktorých k danému dátumu len Faerské ostrovy a Čierna Hora hlásili, že zo zistených prípadov nákazy sú všetci vyliečení. V ostatných štátoch sú zväčša stovky až tisícky nevyliečených ľudí a vo väčšine z nich nachádzajú desiatky, ale aj stovky, ba tisícky (hlavne Rusko, ale aj Veľká Británia, Francúzsko) nových prípadov nákazy denne. Okrem krajín uvedených v grafe zaznamenali nákazu aj v krajinách s počtom obyvateľov menším ako 1 milión (zoradené od najvyššieho podielu zomrelých na počet obyvateľov, počet zomrelých v zátvorke): San Marino (42), Andorra (51), Ostrov Man (24), Normanské ostrovy (45), Luxembursko (110), Monako (4), Island (10), Lichtenštajnsko (1), Malta (9), Čierna Hora (9), Faerské ostrovy (0), Gibraltár (0), Vatikán (0). (Zdroj: worldometers.info/coronavirus/, prebraté 1. 6. 2020.)

Treba zdôrazniť, že v grafe sú uvedené iba prierezové dáta, pretože epidémia stále prebieha. Priebeh epidémie je v každej z krajín v inom štádiu. Na Slovensku je momentálne situácia veľmi priaznivá a podľa dostupných údajov je epidémia na ústupe. No stále pretrváva vysoké riziko „dovozu“ nových prípadov zo zahraničia, kde nákaza ustupuje oveľa váhavejšie. Zo susedných krajín evidovali koncom mája denne desiatky nových prípadov nákazy v Česku, Rakúsku aj Maďarsku, stovky zas v Poľsku a na Ukrajine.

Mária Suríková

Graf: Počet zomrelých v prepočte na 1 milión obyvateľov v európskych krajinách s počtom obyvateľov vyšším ako 1 milión, v ktorých bol potvrdený výskyt koronavírusu. V zátvorke za názvom krajiny je celkový počet zomrelých. Prierezové dáta k 31. 5. 2020.

Zdroj údajov: worldometers.info/coronavirus/, 1. 6. 2020.

Najsvätejšia Trojica = Jeden Boh

Tak teda ako to je? Jeden Boh, či traja? O Trojici nedokážeme povedať nič predstaviteľné a pochopiteľné. Je to úplné tajomstvo „par excellence“ - nad všetko vysloviteľné. A predsa my, ľudia, potrebujeme aspoň tak trochu konkrétnosti... A pomáhame si maximálne nedokonalými prirovnaniami.

Medzi tieto prirovnania patrí napríklad trojlístok, voda v troch skupenstvách, jeden trojuholník s tromi vrcholmi, rodina... Základ, ktorý potrebujeme vedieť, však znie, že Boh je len jeden - ale v troch osobách. Každá z tých osôb je odlišná od tých ostatných, avšak nie sú to traja bohovia - len Jeden.

Znak sestier

Veľmi pekný je symbol, ktorý nosíme my, sestry našej rehole. Do jedného celku je v ňom spojený znak kríža (ako Syna), lúčov (ako Otca) a holubice (ako Ducha Svätého). Toto vyobrazenie máme vsadené do troch osobitných, ale navzájom sa prenikajúcich kruhov. Kruhy sú v jednote, ale nerozpúšťajú sa jeden v druhom - nestrácajú svoju osobitosť. $1 \times 1 \times 1 = 1$. S tým, že slovo „osoba“ u Boha neznamená to isté, čo u človeka. Boh leží mimo nášho vnímania mnohosti a jednoty.

Spoločné dielo

Veľmi zjednodušene môžeme povedať, že každá osoba Trojice má svoju vlastnú „povahu“, ale úplne sa zjednocujú v rozhodovaní a v Láске. A to vždy. Každá osoba vykonáva ich spoločné dielo podľa svojej osobitnej svojskosti. Napríklad na vykúpení sveta účinkovala celá Trojica, ale zomrel za nás Ježiš. Alebo pri posvätení ľudí pôsobia všetky tri osoby, ale deje sa to poslaním Ducha Svätého do duše človeka. Spolu s ním však prichádza aj Otec aj Syn.

Vzájomné vzťahy

Medzi jednotlivými osobami vládnu i špecifické vzťahy. Otec je prameňom. Z neho je zrodený Syn. A Duch Svätý „vychádza“

z Otca i Syna. Všetko sa to deje nepredstaviteľne a v duchovnej rovine. Ani jedna osoba nie je viac - a ani mocnejšia či staršia... Nie sú stvorením. Boh z Boha...

Nie pochopiť, ale milovať

Ak sa vám tajomstvo Trojice zdá byť príliš veľké, netrápajte sa. Boh nepovedal, že sa ho máme snažiť pochopiť, ale že ho máme milovať.

Sv. Augustín, ktorý bol a je elita v oblasti náuky o Bohu, sa veľmi snažil vniknúť do tajomstva Trojice. Prechádzajúc sa po morskom pobreží zbadal malého chlapca, ktorý si urobil jamku a nádobkou do nej prelieval more. Svätec sa mu pokúsil vysvetliť, že to nepôjde. Chlapec mu však povedal, že on skôr preleje celé more do jamky, ako Augustín tajomstvo Trojice do svojej hlavy.

Je to tak. Naša hlava je na toto tajomstvo „príliš malá“. Keď prideme do neba, budeme celú večnosť piť lásku a poznanie z Boha a nikdy sa nenasýtime. Ani jeho prameň nikdy nevyschne.

Spracovala: Eva Duffková FDC

Symbol Dcéry Božskej Lásky

Pochopila, kde sa ukrýva Boh

Svätá Alžbeta Catezová od Najsvätejšej Trojice

Francúzska karmelitánska sestra, ktorá na tejto zemi pobudla len 26 rokov. Pekná, inteligentná, nadaná, oddaná Bohu, nečakane zomierajúca na vtedy neliečiteľnú Addisonovu chorobu. Takto by sa v skratke dal vystihnúť život svätice, ktorý sa nielen dĺžkou, ale i intenzitou nápadne podobal životu jej súčasníčky, sv. Terézie z Lisieux.

Alžbeta Catezová sa narodila 18. júla 1880 vo vojenskom tábore Avor neďaleko Bourges vo Francúzsku. Jej otec bol vojenský dôstojník, po ktorom zdedila húževnatosť a vytrvalosť. Matka taktiež pochádzala z vojenskej rodiny. Alžbeta mala ešte o tri roky mladšiu sestru Marguerite.

Malá divoška

Na rozdiel od svojej pokojnej sestry bola Alžbeta od detstva „malá divoška“. Keď jej ako 7-ročnej zomrel otec, spolu s mamou a sestrou sa presťahovali do lacnejšieho bytu v blízkosti kláštora bosých karmelitánok v Dijone.

Po prijatí prvého svätého prijímania sa Alžbeta začala viditeľne meniť. Snažila sa bojovať so svojou výbušnou povahou a byť lepším dieťaťom; chcela urobiť šťastným nielen Ježiša, ale aj ľudí okolo seba.

Do školy Alžbeta nechodila, vzdelávala ju domáca učiteľka. Neskôr sa začala plne venovať hre na klavír. Študovala na konzervatóriu a bola veľmi nadaná. Prvé úspechy získala už ako trinásťročná. Jej mama snívala, že sa z nej stane klavírna virtuózka.

Vo svete s Bohom

Predstavy Alžbety o živote sa však od tých matkiných značne líšili. Hoci bola mimoriadne spoločenskou osobou, mala okolo seba vždy množstvo priateľov a nechýbala pri žiadnej zábave, v skutočnosti túžila po jedinom – žiť s Ježišom v ústraní.

Ako pätnásťročná sa so svojimi rehoľnými túžbami zverila matke, ale tá bola zásadne proti. Vyžiadala si od Alžbety sľub, že

s rozhodnutím počká až do 21. narodením. Alžbeta napokon súhlasila. Ale hoci sa aj naďalej pekne obliekala, hrala tenis či kriket, cestovala, učila sa cudzie jazyky, chodila na večierky a vystupovala na klavírných koncertoch, jej život sa menil. „Aj keď žijeme vo svete, môžeme počuť Boha v tichosti takého srdca, ktoré sa mu chce úplne odovzdať,“ napísala v tom čase jednej zo svojich priateľiek.

Aby matka zabrzdila jej „prehnanú zbožnosť“, zakázala jej chodiť na Karmel. Alžbeta poslúchla a presvedčená, že matka jej súhlas raz predsa len dá, začala si uprostred aktívneho života budovať kláštornú celu vo svojom srdci. Objavila, kde

sa skrýva Boh a kde sa s ním môže stretnúť aj napriek vonkajším prekážkam - vo svojom vlastnom vnútri. A tak, hoci navonok vo svete, predsa už viedla hlboký kontemplatívny život ponorený v Kristovi.

Kráčanie vo viere

Matka napokon uznala, že jej dcéra má naozaj reholné povolanie. Prestala jej zháňať ženichov a vstup do kláštora jej povolila. Hoci sa Alžbeta doteraz vo svojom živote sústredila najmä na Ježiša, teraz začala - inšpirovaná svojím reholným menom Alžbeta od Najsvätejšej Trojice - oveľa intenzívnejšie vnímať tajomstvo Najsvätejšej Trojice. Aj počas „temnej noci“ v období noviciátu, keď prežívala silný pocit sklamania, straty ideálov a zdanlivej neprítomnosti Boha, sa obracala k Trojici s dôverou dieťaťa, presvedčená, že Ježiš sa k Otcovi modlí v nej. Večné sluby zložila v roku 1903. „Pochopila som,“ píše v tomto období, „že moje nebo sa začína na zemi, nebo vo viere, v utrpení a v celopalnej žertve pre toho, ktorého milujem.“ Základnými prostriedkami, ako žiť nebo už na zemi, boli podľa nej stíšenie, samota, nasledovanie ukrižovaného Krista, rast v Božej láske a kráčanie vo viere aj v čase bez duchovných radostí.

Tajomstvo trojjediného Boha

Za svoju úlohu považovala „vychovávanie duší pre milosť“. Učila sa žiť z Božieho slova, študovala spisy veľkých mystikov a zdôrazňovala najmä čnosť jednodu-

chosti, ktorá podľa nej zjednocuje človeka s Bohom. Hovorila, že človek musí mať s Bohom vzťah (láska), hovoriť s ním (modlitba), kontemplovať ho, aj keď žije vo svete, a z tejto kontemplácie má vyvierať to, čo vo svete koná.

Žila tajomstvom prebývania trojjediného Boha v duši a k tejto trinitárnej spiritualite viedla aj iných: „Svoje nebo nosíme v sebe, lebo ten, ktorý nasycuje blažených v nebi, to je Boh - a Boh je v mojej duši. V deň, keď som toto pochopila, sa vo mne všetko rozjasnilo a ja by som toto tajomstvo chcela pošepkať všetkým, ktorých mám rada, aby sa aj oni vo všetkom pridržali Boha, aby sa naplnila Ježišova modlitba: „Otče, aby boli jedno.““

V roku 1905 prepukli u Alžbety zdravotné problémy, ktorým 9. novembra 1906 podľahla. V období veľkých bolestí však dokázala napísať ešte 78 listov, 25 básní a niekoľko duchovných spisov. Prostredníctvom nich sa aj počas svojich posledných dní snažila ľudí viesť k hlbšiemu vnútornému prežívaniu - k životu s Trojicou prebývajúcou v srdci každého človeka. Pápež František svätorečil Alžbetu od Najsvätejšej Trojice v roku 2016.

Pripravila: Petra Humajová

Životopisné údaje:

Ž. Podlejski: Sol' zeme a svetlo sveta 2;
www.otvoreniesrdcia.wordpress.com

Foto: www.revue.theofil.cz

Ruky Majstra

Sme beztvárá a surová hlina na hrnčiarskom kruhu dobrotivého Boha.

Rukami Majstra nás tvaruje do originálnych nádob.

Následne nás Duch vypáli v peci života do vyššej kvality.

Už nie sme iba prázdna - dutá nádoba bez obsahu.

Stávame sa až po okraj naplnení všeobjímajúcou a všerozdávajúcou: Láskou.

Ak dovoľíme Bohu, aby nás vzal do rúk....

Veronika Hoffmannová

Modlitba sv. Alžbety od Najsvätejšej Trojice z 21. novembra 1904

Ó, môj Bože, Trojica, Tebe sa klaniam

Ó, môj Bože, Trojica, Tebe sa klaniam, pomôž mi úplne zabudnúť na seba, aby som mohla spočinúť v Tebe, nehybná a pokojná, tak, akoby moja duša bola už vo večnosti. Nech nič nemôže narušiť môj pokoj a spôsobiť, aby som vyšla z Teba, ó, môj Nezmeniteľný, ale nech ma každá minúta unáša ďalej do hĺbín Tvojho Tajomstva. Upokoj moju dušu, urob si z nej svoje nebo, svoj milovaný príbytok a miesto svojho odpočinku. Nech Ťa tam nikdy nenechám samého, ale nech som celá stále tam, celá bdela vo viere, celá adorujúca, celá odovzdaná Tvojmu stvoriteľskému pôsobeniu.

Ó, môj milovaný Kriste, z lásky ukrižovaný, chcela by som byť nevestou Tvojho Srdca, chcela by som Ťa zahrnúť slávou, chcela by som Ťa milovať... až na smrť! Ale cítim svoju bezmocnosť, a preto Ťa prosím, aby si ma „odel v seba“, aby si moju dušu stotožnil so všetkými hnutiami svojej duše, aby si ma ponoril do seba, aby si ma uchvátil, aby si ma nahradil sebou tak, aby môj život bol len vyžarovaním Tvojho Života. Vstúp do mňa ako Adorátor, ako Zmieriteľ a ako Spasiteľ.

Ó, Večné Slovo, Slovo môjho Boha, chcem svoj život stráviť počúvaním Teba, chcem sa stať plne vnímavou, aby som sa od Teba všetko naučila. Potom cez všetky temnoty, všetky prázdnoty a všetky nemohúcnosti chcem stále hľadiť na Teba a prebývať v Tvojom veľkom svetle. Ó, moja milovaná Hviezda, upútaj ma tak, aby som už nikdy nemohla opustiť Tvoju žiaru.

Ó, Stravujúci Oheň, Duch lásky, „zostúp na mňa“, aby sa v mojej duši uskutočnilo akoby vtelenie Slova: nech som preň ďalšou ľudskou bytosťou, v ktorej obnovuje celé svoje Tajomstvo.

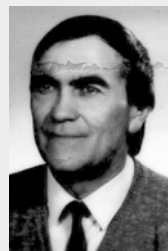
A Ty, ó, Otče, skloň sa k svojmu úbohému malému stvoreniu, „skry ho do svojho tieňa“, vid' v ňom len „Milovaného, v ktorom máš všetko svoje zaľúbenie“.

Ó, moji Traja, moje Všetko, moja Blaženosť, nekonečná Samota, Nesmiernosť, v ktorej sa strácam, Tebe sa vydávam ako korist'. Ukry sa vo mne, aby som sa ja ukryla v Tebe v očakávaní, že v Tvojom svetle budem kontemplovať priepasť Tvojej vznešenosti.

Spomienka

„Nie je mŕtvy, zostáva večne živý,
kto bol spravodlivý a tak dobrotvivý.“

Dňa 24. júna 2020 si pripomíname 20. výročie od chvíle, kedy nás navždy opustil náš drahý manžel, otec a deduško **Jozef Horňák**.
Odpočinutie večné daj mu, Pane.

Farská kronika od 24. apríla do 31. mája 2020

**Do farského spoločenstva sme
sviatosťou krstu prijali:**

Adam Červienka

Nikolaj Žibek

Michal Šimkovič

Manželstvo uzavreli:

Martin Launer - Lucia Sekerová

Vladimír Kakaš - Zuzana Kováčová

Miroslav Lajtman - Monika Trungelová

Ján Lukáč - Kristína Tóthová

Andrej Chreno - Michaela Pešeková

Ľubomír Sajter - Vanesa Balczyráková

**S kresťanskou nádejou na stretnutie vo
večnosti sme sa rozlúčili so zosnulými:**

Marián Mokrá, 69 r.

Jozefína Vöröšová, 93 r.

Anton Hatala, 79 r.

Gabriela Štávinová, 76 r.

Hilda Václaviková, 76 r.

Alojz Ďureje, 81 r.

Mária Pecherová, 79 r.

Gabriela Čauderová, 54 r.

Mária Čierna, 76 r.

V návrate domov

Deň Pánov:
Sviatok v duši
V srdci mier
V očiach úsmev

V STREDE LÁSKA

V rukách objatie
V živote viera
V smrti návrat
V návrate DOMOV

Veronika Hoffmannová

BARTOLOMEJ

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

Vychádza s cirkevným schválením BÚ
v Banskej Bystrici č. 1127/98

Evidenčné číslo periodickej tlače:
EV 5759/19

Názov: Bartolomej

Periodicita: mesačná

Vydavateľ: Rímskokatolícka cirkev,
Farnosť Prievidza-mesto, Mariánska 4,
971 01 Prievidza, IČO: 31938671

Cena výtlačku: 0,40 €

ISSN: 2644-4658

Zodpovedný redaktor: Alojz Vlčko
tel.: 0902 202 898

e-mail: alojz.vlcko@gmail.com

Vedúca vydania: Petra Humajová

Grafika: Beáta Voskárová

Redaktori: Marek Sabol, Dominik Kučera,
Jozef Durkot, Elena Cagáňová,
Anna Gálová, Bernadetta Juričková,
Štefan Kollár, Zuzana Liptáková,
Mária Melicherčíková, Dagmara Pavlove,
Mária Pytlová, Mária Suríková,
Katarína Šimkovičová, Eva Trepáčová,
Miroslav Turanský

Kontakt:

tel.: 046/542 28 01, web: www.farapd.sk

e-mail: bartolomej@farapd.sk

adresa: Redakcia Bartolomej
Mariánska 4, 971 01 Prievidza

Foto:

str. 1 - Anna Opinová

str. 2 - Jakub Straňanek

str. 30 - Silvia Kobelová

str. 31 - Štefan Kollár

str. 32 - Mária Melicherčíková

Tlač: PATRIA l., spol. s. r. o.

Upozornenie:

Redakcia si vyhradzuje právo výberu
a úpravy príspevkov. Rukopisy nevraciam.

Návrat do chrámu - piaristický Kostol Najsvätejšej Trojice

Návrat do chrámu - farský Kostol sv. Bartolomeja

